

De raketpenis: over de hegemonie van de fallus

Pieter Heye*

Men komt ze overal tegen. In openbare toiletten. Onder bruggen. In steegjes. Maar ook in het gewone straatbeeld. Typisch in de vorm van een raket, 'ready for take off'. Ik noem ze dan ook de *raketpenissen*: 'onkunstelijk' met graffiti gespoten representaties van het mannelijke geslachtsorgaan. Steeds in erectie, vaak ejaculerend. Alsof de wereld nog meer bevruchting nodig heeft.

Maar het lijkt alsof ik de enige ben die zich over die tekeningen verwondert. Want wat maakt het uit wie dergelijke tekeningen nalaat, of ze doorgaans (of altijd?) door mannen worden getekend en vanuit welke motivatie? Ik kreeg al te horen dat ik een raketpenisfixatie heb. Van mijn (intussen) ex-lief dan nog wel, die dan met zijn ogen rolde en zijn schouders

---

* Behaalde een master in de orthopedagogiek, klinische psychologie en gender & diversiteit en is thans werkzaam als master in de klinische psychologie en systeemtheoretisch psychotherapeut i.o. in het kinder- en jongerenteam van het Centrum voor Geestelijke Gezondheidszorg Zuid-Oost-Vlaanderen (CGG ZOV).

E-mail: pieter.heyec@zov.be

ophaalde. Hij heeft er duidelijk geen last van. Begrijp me niet verkeerd. Het gaat me niet om het feit dat *tagging* als een vorm van vandalisme beschouwd kan worden en het straatbeeld ontsiert. Het gaat me over de betekenis van de *raketpenis* als maatschappelijk terugkerend fenomeen. Zoals ACAB¹ en ² ook wel op menige plaats te vinden zijn. Maar dat kan ik nog plaatsen. Ik ga er immers vanuit dat deze symbolen getagd worden door mensen die zich op een bepaalde manier verbonden voelen met mekaar in een gedeelde maatschappelijke visie waarin men niet zo opgezet is met het politieapparaat en/of de vele regels in de maatschappij. In het geval van de raketpenis weet ik niet of dergelijke redenering ook geldt – al is deze misschien een verwijzing naar de middelvinger, een *fuck you* naar de maatschappij, en in dit opzicht dus toch niet zo wezenlijk verschillend? Toch vraag ik me af wie en vanuit welke motivatie iemand een penis tagt en welke boodschap en effecten men hierbij wenst over te brengen. Deze afbeeldingen doen mij alvast reflecteren over waarden, normen en (intra- en intergroeps)ongelijkheid tussen vrouwen en mannen. Dit is niet altijd zo geweest. De gevoeligheid voor dit thema nam vooral toe door het lezen van feministisch geïnspireerde literatuur. Ook mijn interesse in *masculinity studies* en *queer studies* dragen ertoe bij dat ik me er intussen niet langer van kan weerhouden deze graffititekeningen te linken aan hoe (sommige) mannen zich maatschappelijk gezien in een meer geprivilegieerde positie bevinden dan vrouwen (en andere mannen) en dus stil te staan bij dominante visies over wat het betekent ‘een echte man’ te zijn, zowel qua sekse als qua gender.

De raketpenis laat alvast iets uitschijnen over het ideale formaat. Het is overigens nog niet zo lang geleden (2015) dat onderzoek peilde naar de gemiddelde penislengte in erectie van de Vlaamse man. Ook internationaal wordt dergelijk onderzoek gevoerd. En hoera, met een gemiddelde van 14,6 cm in Vlaanderen scoren we ongeveer 1,5 cm meer op de falusmeter, zo blijkt. Want toegegeven: *size matters*. Dat is althans een visie. Het andere kamp beweert dan weer het tegendeel en stelt dat het noch de grootte, noch de omtrek is die van belang is, maar wel wat je ermee doet.

---

1 All Cops Are Bad

2 Anarchisme

Of kunt doen. En dat wat je ermee doet niet altijd even onschuldig is, blijkt bijvoorbeeld uit de mate waarin vrouwen met ongevroegde seksueel getinte aandacht en/of seksueel grensoverschrijdend gedrag te maken krijgen. De #MeToo-beweging vormt daar recent een mooi voorbeeld van. Bleef het dan maar beperkt tot het *taggen* van een raketpenis, denk ik dan. Daar val je tenminste een ander niet fysiek lastig mee. Al is er natuurlijk ook een tegenstem die stelt dat vrouwen ook niet zo onschuldig zijn. Met hun lange benen, korte rokjes, getuite lippen en make-up. Eén heupbeweging volstaat om de raket in gereedheid te brengen. Maar laat ik het voorlopig nog maar niet hebben over de verkrachtingsmythes³ die wijdverspreid circuleren. Of over de schunnige opmerkingen en seksueel grensoverschrijdend gedrag waar holebi's en trans*personen soms mee te maken krijgen. Vormen (heteroseksuele) vrouwen en homomannen daarom zo een goede match, omwille van de afwezigheid van seksuele spanning? Voor de doorsnee heteroman zal het een worst wezen. Als 'echte man' heeft hij immers niets te vrezen. Daarnaast vormt ook de genderverhouding tussen vrouwen en mannen voer voor politiek en maatschappelijk debat. Zo is er de loonkloof, het glazen plafond en de gegenderdheid van de sector van tewerkstelling – bijvoorbeeld deze van opvoeding- en zorgberoepen. Als je al tenminste van *zorgberoepen* kunt spreken. Zorgen voor anderen is toch een natuurlijke gegevenheid voor vele (lees: alle) vrouwen? En wat zegt dat dan over mannen die in deze sectoren werkzaam zijn?

Excuseer. Ik dwaal af. Ik zou het hebben over de raketpenissen en kijk waar deze me al heen schoten. Weer met beide voeten op de grond dus. In een maatschappij die lichamelijke schoonheid en eeuwige jeugdigheid etaleert. En viriliteit. Steeds erect heeft de raketpenis immers geen viagrapil nodig om te presteren. Er sexy en jong uitzien staat garant voor vitaliteit. En wie jong is, die wil wat. Balroomdansen zijn passé, tango voor oude mensen. *Dagging* en *twerking*, daar gaat het om! *Shake that ass, babe* (ik zei het toch: heupbewegingen!). Oh *f*ck yeah!* En hier raak ik een ander punt: de taal. Jeugdige als ik ben (30 is het nieuwe 20), klink ik wellicht erg

---

3 Verkrachtingsmythes zijn gesimplificeerde schema's die onder andere frequent teruggevonden worden in jury- en/of politieverlagen nadat aangifte werd gedaan van een aanranding of verkrachting. Deze opvattingen beïnvloeden zowel de manier waarop als de mate waarin schuld en verantwoordelijkheid voor de aanranding/verkrachting toegekend worden aan het slachtoffer, dan wel aan de dader.

oubollig wanneer ik me verwonder over hoe vaak gender en biologische geslachtskenmerken als scheld- en vloekwoorden gebruikt worden. Man-
wif en janet zijn wellicht de best bekende die een verwijzing naar gender
inhouden. ‘Wat een kutdag!’, bijvoorbeeld, of: ‘Da’s pas een echte kloot-
zak/eikel/dikke lul!’ slaan dan weer op de biologie. Nog meer verwondert
me het dan dat men niet eerder ‘Micropenis!’ naar iemands hoofd slingert.
Size matters, weet je nog? Want komaan mannen onder ons, wees eer-
lijk. Een dikke lul willen we allemaal. De raketpenis is daar hét prototype
bij uitstek van. Maar een micropenis? Geen man die daarvoor zou willen
tekenen. Maar dit zegt misschien meer iets over mij dan over ‘de man’.
Laat me daar misschien mee afsluiten: geslacht wordt nog altijd opgevat
als een binaire categorie. Men is of man, of vrouw. Elk heeft slechts één
geslacht dat wordt bepaald bij de geboorte, dat in principe onverander-
baar is en niet vrij te kiezen valt. De nieuwe transgenderwet breekt met
de vereiste tot verplichte sterilisatie alvorens het juridische geslacht kan
aangepast worden. Bijgevolg roept dit (nieuwe) mogelijkheden op voor
transgenderpersonen met een kindwens en wordt het afstemmingsrecht
tot herziening genoodzaakt. Ook maakt de nieuwe wet het makkelijker
om de M/V op de identiteitskaart aan te passen, al blijft een binaire visie
op genderidentiteit en geslacht wel het uitgangspunt. Interseksepersoenen
of mensen die zich noch man, noch vrouw voelen, worden uitgesloten.
Daarnaast heeft de wet ook een onherroepelijk karakter, wat betekent dat
iemand slechts één keer de administratieve procedure kan doorlopen om
de M of V te veranderen. Voor wie genderidentiteit niet eenduidig is, is dit
een lastig gegeven. Maar wie ligt nu wakker van dit alles?

Ik dus.